

ΦΥΛΛΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κωδ. αριθ.

5283

ΑΕΙ

ΕΜΠ

Τίτλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
(για μηχανικούς)

Στοιχεία
μαθήματος

T.Π	Ενот. Μαθ.	ΕΞ	Ω/Ε
ΧΜ	BA.ΕΠ	6 ^ο	ΥΠΧ
	TE.ΕΠ	ΚΟΡ	ΕΠΛ
	ΤΧΛ.	ΚΑΤ	Π.ΤΜ
	Ο.Α.Κ.		ΘΕ
	Ξ.Γ.		ΦΡ
			ΕΡΓ
			ΥΠΑ

Προαπαιτ.
γνώσεις

Στατιστική

Σκοπός

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η κατανόηση του ρόλου, των λειτουργιών, του τρόπου διοίκησης και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, καθώς και των προσδιοριστικών παραγόντων της επίδοσης μιας επιχείρησης.

Περιεχόμενο

Στο πλαίσιο του μαθήματος αρχικά περιγράφονται οι βασικές έννοιες της συνολικής λειτουργίας του οικονομικού περιβάλλοντος, ενώ στη συνέχεια αναλύεται ο ρόλος και η μορφή των σύγχρονων επιχειρήσεων. Στην επόμενη ενότητα εστιάζουμε στο εσωτερικό των επιχειρήσεων και διερευνούμε βασικές λειτουργίες της όπως η ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας, οι πωλήσεις, η διαχείριση της τεχνολογίας και της καινοτομίας, η διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, η χρηματοοικονομική διοίκηση, κ.α. Τέλος στην τρίτη θεματική ενότητα του μαθήματος αναλύονται μέθοδοι κοστολόγησης και τιμολόγησης, καθώς και βασικά εργαλεία και τεχνικές αξιολόγησης επενδύσεων, ώστε να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται αποφάσεις και διαμορφώνεται η στρατηγική της επιχείρησης. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο των ευρύτερων δραστηριοτήτων του μαθήματος πραγματοποιείται α) ένα «Παίγνιο Διοίκησης Επιχειρήσεων» όπου οι φοιτητές συμμετέχουν στη διοίκηση μιας εικονικής επιχείρησης β) εκπαιδευτική επίσκεψη σε μια επιλεγμένη επιχείρηση που περιλαμβάνει παρουσίαση τη επιχείρησης, ξενάγηση των φοιτητών στις εγκαταστάσεις της και συζήτηση με στελέχη από διάφορα τμήματα της επιχείρησης. γ) εργασία μελέτη περίπτωσης σε μια επιχείρηση. Οι δραστηριότητες αυτές είναι προαιρετικές. Μέρος του μαθήματος διεξάγεται και στο PC lab, ώστε να γίνεται πρακτική εφαρμογή των τεχνικών και των μεθόδων.

Ανάλυση διδασκαλίας:

Διδακτική εβδομάδα	Αντικείμενο
1 ^η	- Παρουσίαση μαθήματος – Εισαγωγή σε βασικές έννοιες, τεχνικές και θεματολογία μαθήματος - Το περιβάλλον της επιχείρησης: α) μακροοικονομικό περιβάλλον, β) διεθνείς συνθήκες, γ) αγορές, δ) κλάδος, ε) αλυσίδα αξίας επιχείρησης.

2 ^η	• Βασικές έννοιες μικροοικονομικής ανάλυσης: Προσφορά και Ζήτηση. Μορφές Αγορών. Ο Ρόλος του κράτους. Αξιολόγηση μικροοικονομικών αποφάσεων. Διάκριση εννοιών αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας. Τρόποι μέτρησής τους. • Βασικές έννοιες βιομηχανικής οργάνωσης. Δημόσιες Πολιτικές για βιομηχανία, επιχειρήσεις έρευνα, τεχνολογία, καινοτομία, απασχόληση.
3 ^η	• Ο θεσμός της επιχείρησης, θεωρία επιχειρηματικής δραστηριότητας. • Λειτουργία και συμπεριφορά οργανώσεων, σύγχρονες μορφές οργάνωσης, οργανωτικές δομές. • Ρόλος και αποστολή διοίκησης, εξέλιξη διοικητικής λειτουργίας και θεωριών διοίκησης, διαμόρφωση στρατηγικής, οργανωτικός σχεδιασμός της επιχείρησης, αξιολόγηση επίδοσης Εργαστήριο - Δραστηριότητες: Παρουσίαση Παιγνίου Διοίκησης Επιχειρήσεων
4 ^η	• Το παραγωγικό και επιχειρηματικό σύστημα της Ελλάδας;: διάρθρωση και δυναμική, δημογραφία και τυπολογία των επιχειρήσεων. • Έρευνες για δημιουργία και λειτουργία επιχειρήσεων στον ελληνικό και διεθνή χώρο.
5 ^η	• Οι λειτουργίες της επιχείρησης (παραγωγή, έρευνα και ανάπτυξη, μάρκετινγκ-πωλήσεις, διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, χρηματο-οικονομική διοίκηση, διαχείριση προμηθειών, διαχείριση της γνώσης, της καινοτομίας και της τεχνολογίας). Οι δυναμικές και λειτουργικές ικανότητες της επιχείρησης. Η σημασία του ανθρώπινου παράγοντα. • Εκπαιδευτική επίσκεψη σε επιχείρηση Εργαστήριο - Δραστηριότητες: Παρουσίαση δομής εργασίας
6 ^η	• Ανάπτυξη και διαχείριση καινοτομιών: ορισμοί πηγές και είδη καινοτομίας. Η αλυσίδα και ο κύκλος παραγωγής της καινοτομίας. Τα συστήματα καινοτομίας. • Αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στη διοικητική λειτουργία Εργαστήριο - Δραστηριότητες: Παίγνιο Διοίκησης Επιχειρήσεων
7 ^η	• Χρηματοοικονομική λειτουργία Επιχείρησης: Εισαγωγή στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης (ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, κατάσταση ταμειακής ροής) • Η μέτρηση της επίδοσης των επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες. Εργαστήριο - Δραστηριότητες: Παίγνιο Διοίκησης Επιχειρήσεων
8 ^η	• Ανάλυση κόστους και κερδοφορίας: Κατηγορίες κόστους. Κατανομή κόστους σε επιμέρους προϊόντα, καθορισμός τιμής, εκτίμηση συνεισφοράς κάθε προϊόντος στα οικονομικά αποτελέσματα. • Ανάλυση κόστους επένδυσης. Ανάλυση κόστους λειτουργίας. Η έννοια της απόσβεσης. Εργαστήριο - Δραστηριότητες: Παίγνιο Διοίκησης Επιχειρήσεων
9 ^η	• Συστήματα κοστολόγησης. Παραδοσιακές Μέθοδοι πλήρους κοστολόγησης. Οδηγοί κόστους. Κοστολόγηση με βάση τις δραστηριότητες (Activity Based Costing). Στρατηγικές και τεχνικές τιμολόγησης.
10 ^η	• Διαδικασία λήψης αποφάσεων, βασικές έννοιες στην ανάλυση και Αξιολόγηση Επενδύσεων: Κύκλος ζωής μιας επένδυσης. Χρονική Αξία χρήματος. επιλογή πηγής και κόστους χρηματοδότησης. Διαχείριση ρίσκου και αβεβαιότητας.
11 ^η	• Τεχνικές και εργαλεία αξιολόγησης επένδυσης από την σκοπιά. του επενδυτή. • Τα κριτήρια της οικονομικής αποδοτικότητας μιας επένδυσης [Καθαρή Παρούσα Αξία (NPV), Εσωτερικός βαθμός απόδοσης (IRR), Pay-back period]. Αξιολόγηση εναλλακτικών επενδυτικών σχεδίων.

12 ^η	- Τεχνικές και εργαλεία αξιολόγησης επένδυσης από την σκοπιά της οικονομίας και κοινωνίας (κριτήρια κοινωνικής αποδοτικότητας). - Ανάλυση Κόστους-Οφέλους Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επένδυσης.
13 ^η	Παρουσιάσεις εργασιών - Συζήτηση

Απασχόλ.
Σπουδ. Ωρες /
Εξαμ.

ΘΕ	44	ΦΡ		ΕΡΓ	26	Κ. ΟΙΚ	80	150
----	----	----	--	-----	----	--------	----	-----

Διδάσκοντες

Θεωρία: Α. Τσακανίκας (Αν. Καθ. ΕΜΠ - Συντονιστής), Α. Πρωτόγερου (Επικ. Καθ. ΕΜΠ).
Εργαστήρια: Α. Τσακανίκας (Αν. Καθ. ΕΜΠ), Α. Πρωτόγερου (Επικ. Καθ. ΕΜΠ), Ι. Καστέλλη (ΕΔΙΠ ΕΜΠ).

Διδ. βοηθ.

1. Κ. Αραβώσης, Α. Καρμπέρης, Α. Σωτήρχος, Τεχνικοοικονομική Αξιολόγηση Επενδύσεων, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2012, Αθήνα.
2. Β. Μουστάκης, Πρακτικός Οδηγός Οικονομικής Ανάλυσης, Εκδόσεις Τζιόλας, 2013, Θεσσαλονίκη.
3. Κ. Berman, J. Knight, J. Case, Χρηματοοικονομική νοημοσύνη, Εκδόσεις Κριτική, 2008, Αθήνα.
Επίσης διαθέσιμο είναι το ψηφιακό βιβλίο: Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων για Μηχανικούς», Εκδόσεις Κάλλιπος, αλλά και εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στην ιστοσελίδα του μαθήματος.
Τέλος, διατίθενται και οι Σημειώσεις (Δ. Διακουλάκη): Οικονομική Ανάλυση Επιχειρηματικών Αποφάσεων, 2012.

Τυπικό Δ.Σ.

1. Berman Karen, Knight Joe, Case John, "Financial Intelligence: A Manager's Guide to Knowing What the Numbers Really Mean", Harvard Business School Press, 2006.
2. Sullivan W., Wicks E., Koelling P. "Engineering Economy", Prentice Hall, 2009.

Μεθ. διεξ.

Θεωρητικές παραδόσεις: Πραγματοποιούνται κάθε εβδομάδα με σκοπό την ανάπτυξη θεωρητικών εννοιών, μεθόδων και τεχνικών. Στο τέλος κάθε παράδοσης γίνονται φροντιστηριακές ασκήσεις: επίλυση προβλημάτων, ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, σωστό/λάθος.
Υπολογιστικό Εργαστήριο: Επίλυση προβλημάτων στο Excel
Επιχειρηματικό Παίγνιο: Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες και συμμετέχουν στην εικονική διαχείριση μιας πραγματικής επιχείρησης σε περιβάλλον αγοράς στην οποία η κάθε ομάδα ανταγωνίζεται την άλλη.
Case Study: Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες των 2 ατόμων και αναλαμβάνουν να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν μια μελέτη περίπτωσης με αντικείμενο την διοικητική και χρηματοοικονομική ανάλυση μιας ήδη υφιστάμενης επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά.

Αξιολ. επιδ.

Η τελική βαθμολογία των φοιτητών προκύπτει από την τελική γραπτή εξέταση με 40%, την εξέταση του υπολογιστικού εργαστηρίου με 25% και το case study με 25% (τελικό κείμενο + παρουσίαση). Η συμμετοχή των φοιτητών στις δραστηριότητες του μαθήματος προσμετράται θετικά κατά 10%.

- Απαραίτητη προϋπόθεση: Βαθμός ΓΕ ≥ 4
- Σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμμετοχή στις προαιρετικές δραστηριότητες, η τελική βαθμολογία προκύπτει εξ' ολοκλήρου από την τελική γραπτή εξέταση και την εξέταση του υπολογιστικού εργαστηρίου στο 100%.

Ενιαίος
βαθμός

Ο τελικός βαθμός προκύπτει από:

$$\text{Τελικός Βαθμός} = (\text{ΓΕ}) \cdot 0.4 + (\text{ΕΡΓ}) \cdot 0.25 + (\text{CS}) \cdot 0.25 + (\text{ΣΥΜ}) \cdot 0.1$$

Διδακτικό έργο:

1. Διδασκαλία θεωρίας: 3 ώρες/εβδομάδα (η διδασκαλία πραγματοποιείται από τους διδάσκοντες).
2. Εργαστήριο: 1 ώρα/εβδομάδα (πραγματοποιείται από ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Μεταδιδάκτορες, και Υποψηφίους Διδάκτορες).

Επεξήγηση Συντμήσεων

Τ. Π.	Τμήμα Προέλευσης
Ενοτ. Μα	Ενότητα Μαθημάτων
ΒΑ. ΕΠ.	Βασικών Επιστημών
ΤΕ. ΕΠ.	Τεχνικών Επιστημών (engineering)
ΤΧΛ	Τεχνολογικών
Ο.Α.Κ	αναγράφεται Ο=οικονομικά, Α = ανθρωπιστικά και Κ = κοινωνιολογικά
Ξ. Γ.	ξένες γλώσσες
ΕΞ	εξάμηνο σπουδών που διδάσκεται το μάθημα
ΚΟΡ	μαθήματα κορμού που απευθύνονται στο σύνολο της τάξης
ΚΑΤ	μαθήματα κατεύθυνσης
ΥΠΧ	υποχρεωτικό μάθημα
ΕΠΛ	μάθημα επιλογής
Π.ΤΜ	παράλληλα τμήματα
Ω/Ε	ώρες/εβδομάδα που περιλαμβάνονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα
ΘΕ	θεωρητική διδασκαλία (Ω/Ε)
ΦΡ	φροντιστήριο (Ω/Ε)
ΕΡΓ	εργαστήριο (Ω/Ε)
ΥΠΛ	υπολογιστικές ασκήσεις (Ω/Ε)
Τυπικό Δ. Σ	Τυπικό Διεθνές Σύγγραμμα
Απ.Σπ. Ω /ΕΞ	ώρες απασχόλησης σπουδαστή ανά εξάμηνο
Κ. ΟΙΚ.	κατ' οίκον